Fizika 2 - Vizsgatételek

2024/25 1. félév

1. Vektoranalízis

Vektorműveletek, normál vektor, skalár- és vektorterek. Gradiens, divergencia és rotáció. Vonalmenti, felületi és térfogati integrálás. Gauss-Osztrogradszkij-tétel (divergenciatétel). Stokes-tétel. Laplace-operátor.

2. Culomb-törvény és az elektromos erőtér

Elektromos töltés, Coulomb-törvény. Elektromos erőtér, a ponttöltés és valós testek elektromos tere. Elektromos erővonalak és fluxus.

3. Gauss-törvény

Fluxus zárt felületen. Térszög. A Gauss-törvény levezetése és használata. Töltéssűrűség. A Gauss-törvény integráls alakjának átírása differenciális alakba, divergenciatétel segítségével.

4. Elektromos potenciál

Konzervatív erőtér. elektromos potenciál és feszültség. Ekvipotenciális felületek. Poisson-egyenlet. Ponttöltés elektromos potenciálja.

5. Elektromos áram

Elektromos áram. Feszültségforrás. Az elektromos vezetés klasszikus modellje, driftsebesség. Ohmtörvény. Elektromos áram teljesítménye, Joule-hő. Elektromos áramsűrűség és mikroszkopikus Ohmtörvény.

6. Egyenáramú áramkörök

Feszültség, ellenállás és áram. Hisraulikus analógia. Soros és párhuzamos kapcsolások. A Kirchhofftörvények. Feszültség és áram mérése. Kondenzátor. RC áramkör.

7. A mágneses erőtér

Mágneses erőtér hatása, a mágneses indukcióvektor definíciója. Ciklotron mozgás és mágneses tükör. Lorentz-erő. A tömegspektroszkópa és a Hall-effektus alapja. Áramezető mágneses térben és a mágneses dipólmomentum. Mágneses fluxus.

8. A mágneses erőtér forrása

Biot-Savart törvény. Vezető szál körül kialakuló mágneses tér. Mágneses monopólus és dipólus. Maxell II. egyenlete inegrális és differenciális alakban. Ampère-törvény és átírása differenciális alakba a Stokes-tétel segítségével. Egyenes vezető, hurok, szolenoid és toroid mágneses tere. Az elektromotor és a hangszóró működési elve.

9. Mágneses indukció

Faraday kísérlete és a Faraday-törvény. A Lenz-törvény alkalmazása. Örvényáramok. Önindukció. RL áramkör.

10. Váltóáramú áramkörök

Szinuszos váltakozó feszültség és áram felrása. Váltakozó feszültség és áram ellenállásban, kondenzátorban és tekercsben. RLC áramkör, impedancia. Váltóáram teljestménye. A transzformátor működési elve.

11. Mágneses tér anyag jelenlétében

A mágnesesség forrása anyagban. Mágneses térerősség és indukcióvektor. Mágneses szuszceptibilitás és permeabilitás, mágnesezettség. Anyagok osztályozása mégneses tulajdonságok alapján. Domain, hiszterézis. Mágnesezettség hőmérsékletfüggése, Curie-hőmérséklet.

12. Elektromos tér anyag jelenlétében

Polarizáció, elektromos dipólus, polarizáció-sűrűség. Elektromos eltolás. Elektromos szuszceptibilitás és permittivitás. Gauss-törvény dielektrikumban.

13. A Maxwellegyenletek rendszere

Eltolási áram és átírása differenciális alakba Stokes-tétel segítségével. A Maxwell-egyenletek értelmezése vákuumban és anyag jelenlétében, integrális és differenciális alakban.

14. Elektromágneses hullámok

Általános szinuszos hullám és az általános hullámegyenlet. Körfekvencia, hullámszám, fázis, fázis-sebesség. Az elektromos és a mágneses tér hullámegyenletének levezetése a differenciális Maxwell-egyenletekből. Az elektromágneses hullám terjedési sebssége. Dipól antenna, **E**, **B** és **k** iránya. Poynting vektor.

15. Geometriai optika

Hullámfront és fénysugár. Huygens-elv és Fermat-elv. Fényvisszaverődés törvényei. Törésmutató, a fénytörés levezetése Fermat-elv segítségével. Diszperzió. Tükrök: Síktükör képalkotása. A leképezési törvény domború tükör esetében, paraxiális közelítéssel. Tükrük és lencsék nevezetes sugármenetei.

16. Hullámoptika

Az interferencia feltételei, kohenrens fény interferenciája kettő rés esetében. Fresnel és Fraunhofer diffrakció. Diffrakció résen, Frensel-zóna. Felbontóképesség, Rayleigh kritérium. Polarizáció.